

xlviij

58

obrietates causat audaciam non inquantum est de
fectus .h. inquantum facit cordis dilatazione et in
quantum etiam facit estimacione cuiusdam magnitudinis
Ad .ij. ddm. q. illi qui sunt in periculo sunt
audaces non propter defectum sed propter accensum inquantum
sunt propter experientiam neque suam debilitatem agnoscunt
neque periculum. et ita per subtractionem cause
timoris sequitur audacia. **A**d .ij. ddm. q. sic
philosophus dicit in .ij. rethorice: multum passus redduntur au
daces quia estimant quod deus multum passis auxi
lium ferat. Et sic patet quod nullus defensus causat au
dacia. nisi per accensum inquantum sed hoc adiectum aliquod
excellens vel verum vel estiarum vel ex parte sui vel ex
Ad .iiij. sic procedit. videtur quod ante alterius
dares non sunt propter accensum in principio quod in ipsis
piculis. tremor enim ex timore causatur qui contrariatur
audacie ut ex dictis patet. si audaces quicquid in
principio tremunt ut philosophus dicit in li. de plemati
bus. sed non sunt propter accensum in principio quod in ipsis pic
ulis existentes. **P**ro augmentum obiecti augere
passio sic h. bonum est amabile et magis bonum est ma
gis amabile. si arduum est obiectum audacie. au
gmentato ergo arduo augmentatur audacia. sed
magis sic arduum est difficile piculum quod est periculum. ergo
tunc magis debet crescere audacia. **P**ro vulneribus in
fictis provocatur in .h. in causat audacia. dicit
enim philosophus in .ij. rethorice. quod in est auxiliium. ergo quod in sunt
in ipsis piculis et periculum videtur quod magis audaces
reddantur. **S**ed contra est quod de in .ij. ethice. quod audaces
eos reuolutes sunt et volentes ante picula. in ipsis
autem discedunt. **R**atio ddm. quod audacia cum sit qui
dam motus appetitus sensitui sequitur apprehen
sione sensitui. dicitur autem sensitua non est col
lecta nec inquisita singulorum que circulant re
si subiectum hoc iudicium contingit aut quicquid quod subie
tam apprehensione non potest agnoscere omnia que diffi
cultate in aliquo negotio afferunt. unde surgit
audacie motus ad aggrediendum piculum. unde quod
iam experitur ipsum piculum sentit maiorem diffi
cultate quam estimauerit et ideo dicitur. si ratio est dif
ficulta omnia que afferit difficultate negotio. et
ideo fortes qui ex iudicio rationis aggrediuntur
picula in principio videtur remissi quod non passus. sed
quod cum deliberatione debita aggrediuntur. quod sunt in
ipsis piculis non experitur aliquid improprie. si
quod quod minor illis que perogitauerunt. et ideo ma
gis persistunt. vel contra est quod propter bonum virtutis picula
aggrediuntur cuiusmodi bona voluntas in eis per
seuerat quatacumque sunt picula. audaces autem ag
grediuntur propter sola estimacione faciende sperant
excludente timore sic dicitur. **A**d .j. ddm. q. ddm. q.
etiam in audacibus accidit tremor propter reuocatio
ne caloribus ab exterioribus ad interiora. sic etiam in ti
mentibus. si in audacibus reuocatur calor ad cor. in
timoribus autem ad interiora. **A**d .ij. ddm. q. obies
etum amoris est simpliciter bonum. unde augmentatum
simpliciter augmentat amoris. si obiectum audacie est
compositum ex bono et malo. et motus audacie in
malo presupponit motum speciem bonum. et ideo si timor
addatur de arduitate ad periculum quod excedat
speciem non sequitur motus audacie. sed diminetur

si tamen sit motus audacie. quanto maius est pi
culum tanto maior audacia reputatur. **A**d .ij.
ddm. q. ex leione non causatur ira nisi supposita
aliqua spe ut infra dicitur. et ideo si fuerit timor pi
culi quod excedat speciem videtur non sequitur ira. si
verum est quod si in sequatur audacia augetur.
Deinde dicitur de ira. **E**t pro qui
de ira h. in se. **S**ed de causa facta
ire et remedio eius. **T**ercio de effe
ctibus eius. **C**irca primum queritur
in .iiij. **P**rimo verum ira sit specialis passio. **S**e
cundo verum obiectum ire sit bonum aut malum. **T**er
cio verum ira sit in deceptibili. **Q**uarto verum
ira sit contra rationem. **Q**uinto verum ira sit naturalis quod de capi
scenda. **S**exto verum ira sit generosius quod odium. **S**e
ptimo verum ira solam sit ad illos ad quos est iustitia
eius. **O**ctauo de speciebus ire.
Ad .j. sic procedit. videtur quod ira non sit passio
specialis. ab ira enim denominatur potentia in facta
bilis h. h. in potestate non est una tamen passio. si multa.
ergo ira non est una tamen passio specialis. **P**ro
hoc specialis est aliquid contrarium inducitur per singu
la. si ira non est aliqua passio contraria ut supra dicitur
ergo ira non est passio specialis. **P**ro una passio specialis
habet non includit aliam. si ira includit multas passio
nes. est enim cum tristitia et cum delectatione et cum spe ut
per philosophum in .ij. rethorice. ergo ira non est passio specialis.
Sed contra est quod dicitur. potest in specialis passione et
habet nullus in .iiij. de tusculi quibus. **R**atio ddm.
quod aliquid dicitur generale dupliciter. uno modo per dicitur conuen
tione sic aial est generale ad omnia aialia. Alio modo per cam
sic sol est causa generalis omnia quod generantur in h. in m.
ferioribus h. in dyo. in .ij. ca. de di. no. sic enim genus
continet multas differentias potest h. in similitudine ma
terie ita cum agens continet multos effectus h. in virtute
actua. contingit autem aliquid effectum ex cursu diu
sax causax. produci. Et quod omnis causa aliquo mo
modo manet in effectu. per contra dicitur tertio modo quod effectus ex
aggregatione multax causax. productus h. in qua
dam generalitatem inquantum continet multas causas
quod dicitur in actu. **P**rimo ergo modo ira non est passio
generalis. sed diuisa alijs passionibus ut supra dicitur
habet autem nec sebo modo. non est enim causa aliarum passio
num. sed per hunc modum per dicitur generalis passio amor
ut per aug. in .iiij. de ciu. de. amor enim est per natura radix
omnis passionum ut supra dicitur. tertio modo potest dici pas
sio generalis inquantum ex concursu multax passionum
causatur. non enim surgit motus ire nisi propter ali
quam tristitia illata et nisi assistat delectationem et spes
ultra sed di. quod ut philosophus dicit in .ij. rethorice. natus enim
habet speciem punendi. appetit enim vindictam ut si
bi possibile. unde si fuerit multum excellens passio
na que nocumtum intulit non sequitur ira. si solam
tristitia ut amecenna dicit in li. de aia. **A**d .j. ddm.
ddm. q. vis inaccessibilis tenetur ab ira. non quod omnis
motus huius potentie sit ira. sed quod ad iram animans
tur omnes motus huius potentie. et inter aliquos
eius motus ille est manifestus. **A**d .ij. ddm. q.
ex h. ipo quod ira causatur ex contrarijs passionibus.
si a spe que est bonum et tristitia de malo includit
in se ipsam contrarietatem. et ideo non habet contrarium ex se

